

Sterk Starten

Dossier 2: Motiveren van
leerlingen

Met plezier aangeboden door
Johan Dehandschutter - info@sterkstarten.be

acco

OVER JOHAN

Johan Dehandschutter is licentiaat in de Communicatiewetenschappen (1997) en mentor in Stage- en Aanvangs-begeleiding (postgraduaat, 2007).

Hij heeft meer dan 30 jaar ervaring als leraar en is sinds 2005 mentor-coach in het Heilig-Hart&College van Halle.

Johan is auteur van het boek “Sterk Starten. Survivalkit voor de nieuwe leerkracht”, uitgegeven bij ACCO. U kan het boek bestellen via

<http://www.acco.be/sterkstarten>.

Inhoudsopgave

INLEIDING

3

MOTIVATOREN

5

EXTRA INFO

27

Inleiding

Motiveren van leerlingen, niet eenvoudig, en toch...

Leerlingen die geboeid luisteren naar wat je hen vertelt en zich gretig storten op de opdrachten die je hen geeft, is het dat niet wat je elke schooldag opnieuw zou willen beleven?

Hoe krijg je leerlingen zover dat ze met je vol energie willen leren? Niet eenvoudig. Motivatie is een dashboard met vele schuifknopjes. Je kan ze niet altijd allemaal bij elke leerling in de juiste positie krijgen. En toch. Er zijn een aantal dingen die mensen er toe aanzetten vol overgave inspanningen te leveren. Ze werken bij jou, waarom zou je er dan ook bij je leerlingen geen beroep op doen?

Op de volgende bladzijden worden tien

motivatoren - motoren van motivatie - kort verduidelijkt. Bij elke motivator vind je een reeks 'sterke ideeën'. Ze werden in overlegmomenten en gesprekken met startende collega's bedacht. Laat je er door inspireren!

Sterk starten

Heb je na het lezen van deze whitepaper zin in meer, dan is het boek Sterk Starten van dezelfde auteur zeker je ding. Het helpt je om van je eerste jaar als leerkracht een succes te maken. Daar heb je niet alleen motivatietalent voor nodig. Je welslagen hangt ook samen met andere aspecten van je nieuwe opdracht: het 'schoolkapitaal' dat je meebrengt, je eerste stappen, je motivatie, je zelfvertrouwen, je imago, je lesmanagement, je lesvoorbereiding, je sociaal actief en je crisismanagement. Bij elk van deze facetten levert het boek je de nodige

ideeën om je nieuwe avontuur te doen slagen. Je school is als een jungle waarboven je wordt gedropt. Sterk starten is je survivaalkit met inzichten en suggesties voor deze uitdagende tocht.

10 motivatoren

DOEL	Leren met een doel geeft vleugels
COMPETENTIE	Wat je kan, doe je liever
UITDAGING	Een uitdaging laat niemand onbewogen
ZELFVERTROUWEN	Zelfvertrouwen maakt ondernemend
VERTROUWEN	Aan vertrouwen is moeilijk te weerstaan
INSPIRATIE	We geven meer van onszelf in een inspirerende omgeving
SUCCES	Succeservaringen vragen om meer
BETROKKENHEID	Als de opdracht belangrijk is, werken we graag mee
POSITIEVE FEEDBACK	Positieve aanwijzingen geven energie
VERBONDENHEID	In een hechte groep voelt ieder zich bekwamer
EXTRA	Speel niet op veilig in een moeilijke klas

DOEL

Leren met een doel geeft vleugels

Als we iets doen is dat niet altijd omdat we het graag doen. Heel vaak vormt het resultaat dat we willen bereiken de stimulans om ons in te zetten en door te gaan. Een inspanning leveren, meewerken met anderen, het gaat ook voor onze leerlingen een stuk makkelijker met een doel voor ogen. Een puur schools doel - een goed cijferrapport bijvoorbeeld of geen straf - kan helpen, maar een buitenschools doel kan er extra voor zorgen dat geen inspanning hen teveel is. Geef de inzet van je leerlingen een betekenis in een verhaal waarin zij de hoofdrol spelen.

Sterke ideeën

- Laat je leerlingen vertellen welke kennis en vaardigheden ze graag op de korte termijn willen leren in je lessen
- Maak zo nu en dan tijd vrij om met je leerlingen hun studie- en levensdoelen scherper te stellen
- Leg aan je leerlingen uit waarom je hen die opdracht geeft. Maak de redenen concreet, geloofwaardig en relevant voor hen
- Laat de leerlingen mee de doelen van een opdracht bepalen
- Geef je leerlingen voor elke inspanning die je van hen vraagt een betekenis op langere termijn: voor hun studieloopbaan of voor hun leven
- Maak voor je leerlingen een checklist waarmee ze kunnen bepalen wat ze nog moeten doen alvorens hun opdracht af is
- Laat je leerlingen hun werk aan elkaar voorleggen of presenteren
- Stal het werk van je leerlingen uit
- Voer met leerlingen die zich niet aan de opdracht of de deadlines houden een persoonlijk, bemoedigend gesprek. Maak samen een duidelijke planning en concrete afspraken

COMPETENTIE

Wat je kan, doe je liever

We beginnen graag aan een werk als we weten hoe het moet. Maak voor je leerlingen de opdracht, de werkmethode en de te volgen stappen zo duidelijk mogelijk. Voorzie hulplijnen en assistentie voor als ze de weg verliezen. Je leerlingen zullen het bijzonder appreciëren dat je samen met hen technieken, houdingen en methodes bedenkt om van opdrachten een succes te maken, ook voor opdrachten in andere vakken.

Sterke ideeën

- Leg elke opdracht heel duidelijk uit
- Stimuleer je leerlingen vragen te stellen als ze iets niet begrijpen
- Gebruik visuele middelen om de leerlingen uit te leggen wat ze moeten doen. Ze zullen je gemakkelijker en beter begrijpen
- Maak telkens tijd vrij om met je leerlingen hun studiewerk om te zetten in een haalbaar dag- en weekprogramma
- Geef je leerlingen iedere les een nieuwe studie- of werktip
- Plan met je leerlingen wanneer en waar ze bij jou kunnen komen voor hulp buiten je les
- Denk met je leerlingen regelmatig na over hun leermethode, wissel er regelmatig van gedachten over
- Bespreek met je leerlingen methodes om een evenwicht te vinden tussen hun werk voor school en hun cyberactiviteiten

UITDAGING

Een uitdaging laat niemand onbewogen

Leerlingen hebben een heel energierijke batterij om te leren: ze zijn van nature nieuwsgierig, voelen de drang om zichzelf te bewijzen, om te bewegen, te beleven, te kunnen, te hebben, te weten. Als we er in slagen ons vak op die krachtbron aan te sluiten, dan kunnen we hen er heel wat voor laten doen. Het is dus zaak je vak door hun ogen te bekijken en te speuren naar wat hen kan boeien en prikkelen. Laat hen de vele avontuurlijke kanten van je discipline ontdekken en leid hen zo steeds dieper in de fascinerende geheimen ervan.

Sterke ideeën

- Prikkel regelmatig met vragen de nieuwsgierigheid van je leerlingen. Leerlingen die meer willen weten over een onderwerp, gaan moeilijke opdrachten niet uit de weg
- Vertel je leerlingen bij het begin van de les welke boeiende dingen hen weer allemaal te wachten staan
- Geef je leerlingen creatieve opdrachten. Leerlingen zijn meer geboeid door opdrachten waarvan het resultaat niet helemaal vast ligt en een persoonlijke inbreng belang heeft
- Schotel leerlingen raadsels voor
- Geef de oplossingen van een opdracht slechts stapsgewijs prijs
- Toon jezelf als een zoeker die zich bij de leerstof vele vragen stelt en hoopt dat de leerlingen zullen helpen de antwoorden te vinden
- Organiseer eens een wedstrijd
- Stuur je leerlingen op verkenning in hun eigen woonomgeving
- Zorg er voor dat er vaart zit in je les en dat je leerlingen voortdurend bezig zijn
- Stel de leerlingen op het einde van je les al een vraag die in je volgende les aan bod zal komen

ZELFVERTROUWEN

Zelfvertrouwen maakt ondernemend

Het gevoel iets te kunnen, geeft vleugels. Leerlingen die tijdens je lessen bekwaamheid, eigenwaarde, vertrouwen in zichzelf ervaren, ontdekken een bijzondere sensatie die ze telkens weer willen herbeleven. Richt je vak op die sensatie. Creëer zo vaak als mogelijk momenten waarop je leerlingen zichzelf voor je vak een pluimpje kunnen geven. Het feit dat dat gebeurt in aanwezigheid van anderen en van jou geeft hen veel voldoening en des te meer zin om er voor te gaan.

Sterke ideeën

- Laat iedere leerling regelmatig iets doen waar hij of zij sterk in is
- Geef je leerlingen regelmatig de gelegenheid om te spreken over hun eigen vooruitgang
- Maak veel tijd voor de nabespreking van opdrachten. Laat leerlingen daarin toe hun oplossingen en ervaringen te geven
- Beperk je evaluatiegesprekken niet tot 'problemen'. Laat leerlingen vertellen wat goed loopt
- Toon tijdens een individuele opdracht interesse. Stap belangstellend van de ene leerling naar de andere
- Leer je leerlingen assertief te zijn
- Laat je leerlingen regelmatig vooraan in de klas iets doen dat ze kunnen
- Glimlach regelmatig naar je leerlingen
- Laat niet elk standpunt van een leerling volgen door je eigen mening. Spoor in plaats daarvan andere leerlingen aan om er hun standpunt aan te koppelen
- Voeg bij een terechtwijzing telkens een opbouwende aanwijzing

VERTROUWEN

Aan vertrouwen is moeilijk te weerstaan

We schenden niet graag het vertrouwen dat mensen ons geven. We leggen bij onszelf de lat graag hoger voor mensen die echt op ons rekenen. We bezwijken voor hun waardering van onze kennis of kunde en voor hun geloof in onze zin voor verantwoordelijkheid. Bij je leerlingen is dat niet anders. Zij willen werken voor een leraar die hen hoog inschat niet omdat ze zijn instructies gewillig opvolgen, maar omdat hij ze in staat acht een opdracht tot een goed einde te brengen. Hij durft hen loslaten, verleent hen autonomie en kijkt uit naar hun bijzondere bijdrage aan het project.

Sterke ideeën

- Laat je leerlingen in je les zien dat je er van geniet dat ze de dingen zelf ontdekken
- Geef de leerlingen open vragen en open opdrachten. Zo geef je hen het signaal dat je hen in staat acht om moeilijke opdrachten uit te voeren en zelf oplossingen te vinden
- Geef geen overbodige hulp, tips, procedures
- Gebruik woorden als 'kunnen', 'voorstellen' en 'willen' in plaats van 'moeten', 'verwachten', 'ontgoochelen'
- Zeg het je leerlingen als ze goed bezig zijn
- Vertel je leerlingen vaak over je vertrouwen in hun bekwaamheid om goed werk te leveren
- Laat je leerlingen een budget beheren
- Volg het werk van je leerlingen met een positieve nieuwsgierigheid
- Vertel het je leerlingen als hun werk of hun inzichten je aangenaam verrassen
- Verkies heldere afspraken boven harde regels
- Trek geen punten af maar tel ze op
- Vink aan wat je leerlingen doen, niet wat ze niet doen
- Geef niet te snel zelf de oplossingen
- Voorzie in elke les gelegenheden voor je leerlingen om het goed te doen
- Loof en moedig alleen aan als je het meent. Dat versterkt de waarde van je complimenten

INSPIRATIE

We geven meer van onszelf in een inspirerende omgeving

Woorden wekken, voorbeelden strekken. Lessen die leerlingen op sleeptouw nemen, zijn vaak lessen waarin de leraar en de leerlingen elkaar op ideeën brengen. Met eigen vondsten of met voorbeelden van anderen. Waar leerlingen de ruimte krijgen om hun verwondering uit te spreken, problemen aan te kaarten, oplossingen voor te stellen, meningen uit te wisselen, opdrachten een eigen inkleuring te geven, zijn er altijd die enthousiast in dat gat springen en met hun enthousiasme klasgenoten op sleeptouw nemen. Dat doen ook de mensen die in jouw vakgebied fascinerende prestaties leveren of hebben geleverd. Breng je leerlingen er mee in contact. Ze werken heel inspirerend.

Sterke ideeën

- Decoreer de klas met leuzen, citaten, spreekwoorden, beelden en materialen die leerlingen zin geven om te leren
- Ga met je leerlingen mee als ze zich tijdens je les verwonderen en onverwachte verbanden leggen
- Breng door middel van teksten, foto's, films, online of in levende lijve mensen in je les die fascinerende prestaties leveren of hebben geleverd in je vakgebied
- Ga met je klas eens op bezoek in de les van een hoger jaar, bij leerlingen in een andere school of bij vakmensen buiten de school
- Toon je zelf heel enthousiast voor de wonderen van je vak
- Laat je leerlingen zien dat je zelf deskundigheid nastreeft in je job
- Vraag leerlingen elkaar bijles te geven
- Moedig je leerlingen aan om je lesonderwerpen voor te stellen
- Peil regelmatig naar de mening van je leerlingen. Ze kiezen dit boven het louter ophalen van feiten
- Bewierook creativiteit in een berichtje op het digitale schoolplatform, in een korte commentaar bij de taak of het rapport, of in een individueel woordje met een leerling
- Voorzie tijdens je lessen goed nieuwsmomenten over het werk van je leerlingen of van de klas
- Bespreek met je leerlingen werk van andere leerlingen dat jij goed vindt
- Betrek bij een klasgesprek iedere leerling

SUCCES

Succeservaringen vragen om meer

Hoe wil je dat leerlingen zich met overgave storten op wat je hen voorschotelt, als ze er geen genot aan beleven? Genot en succes gaan hand in hand. Leerlingen die weinig successen oogsten met je vak, ontberen een belangrijke stimulans om er voor te gaan. Tussentijdse succeservaringen zijn heel bemoedigend. Hoe vaker je leerlingen een inspanning tot een goed einde kunnen brengen, des te beter voor hun motivatie. Bouw zoveel mogelijk van die lonende tussenhapjes in, zeker voor hen die zich niet zo aangesproken voelen door je vak zelf.

Sterke ideeën

- Verdeel je opdrachten in haalbare deelopdrachten. Leerlingen die een tussenstap tot een goed einde brengen willen een vervolg breien aan hun succeservaring
- Toon tussenresultaten zodat de leerlingen kunnen zien hoe ze met kleine successen tot grote resultaten komen
- Vraag de leerlingen op het einde van de les te vertellen wat ze hebben geleerd. Het maakt hen bewust van wat ze allemaal bereiken met hun inspanningen
- Kijk niet alleen naar het resultaat, loof ook de inspanningen van je leerlingen. Leg met de leerlingen het verband tussen beide
- Deel je vreugde met de leerlingen als de dingen naar wens verlopen. Leerlingen die weten dat ze hun leerkracht gelukkig maken met hun inzet, doen meer hun best
- Vertel je leerlingen dat mislukkingen deel uitmaken van een succesvol leerproces

BETROKKENHEID

Als het belangrijk is, werken we graag mee

Wanneer is onze aandacht het grootst en zijn we het meest actiebereid? Als een belang op het spel staat, natuurlijk. Ook leerlingen reageren alerter als veiligheid, gezondheid, toekomst, sociale relaties en positie in het geding zijn. Wie leerlingen problemen voorschotelt die belang-rijk zijn, kan op hun betrokkenheid rekenen. Lessen en opdrachten waarin je hen vraagt een probleem mee te helpen oplossen, spreken hen sowieso sterk aan. Maak je daarbij ook gebruik van communicatiekanalen die hen boeien, dan haal je de weerstand nog verder onderuit.

Sterke ideeën

- Breng in je lessen onderwerpen en thema's die leerlingen interesseren
- Werk rond een jaarthema
- Leg leerlingen problemen en opinies uit het echte leven voor
- Laat je leerlingen keuzes maken: keuze van de onderwerpen, keuze van de deadlines, keuze van de gedragsregels, ...
- Geef je leerlingen deelopdrachten in een groter geheel. Een persoonlijke bijdrage leveren aan een project verhoogt de motivatie en verbetert het resultaat
- Gebruik voor je les materialen en media die leerlingen aanspreken
- Vraag je leerlingen een videoreportage of een videodagboek te maken
- Speel een rollenspel
- Laat leerlingen voor zichzelf op een naamplaatje een naam verzinnen die past bij het onderwerp van de les
- Vraag je leerlingen vanuit de leerstof een actie, een campagne of een onderneming op te zetten

POSITIEVE FEEDBACK

Positieve aanwijzingen geven energie

Je kan niet verwachten dat leerlingen hun motivatie helemaal uit zichzelf putten. Zelfs volwassenen hebben vaak nog anderen nodig om hun motivatie op peil te houden. Naast de intrinsieke motieven (voldoening, interesse, ambitie,...) zijn er de extrinsieke motieven (punten, een geschenk, een pluimpje van de leerkracht,...). Beide motieven helpen de leerlingen tijd en aandacht te besteden aan hun werk en hun houding. Samen versterken ze elkaars effect. Daar hebben leerlingen de assistentie van de leerkracht voor nodig. Zijn of haar positieve aanwijzingen maken het lonkende succes zichtbaar en geven moed om voort te doen.

Sterke ideeën

- Geef je leerlingen in je commentaren gerichte aanwijzingen. Ze helpen hen tegenslagen om te zetten in bereikbare doelen
- Schrijf ook positieve commentaren op de werkstukken
- Tussentijdse evaluaties van stappen in een opdracht kunnen een uitstekend middel zijn om leerlingen meer in zichzelf te laten geloven
- Geef ook eens een materiële beloning: een sticker, een speeltje, een pen, ...
- Wees genereus met je lofbetuigingen, maar ook oprecht
- Druk je positief uit. Zorg er voor dat je niet overwegend negatief of veroordelend klinkt
- Vertel de ouders ook over wat je leerlingen goed doen in je lessen
- Wees zo consistent mogelijk in je beoordelingen. Leerlingen haken snel af als ze voelen dat de leerkracht niet eerlijk oordeelt
- Stel de banken in de klas zo op dat je gemakkelijk tot bij iedere leerling geraakt
- Durf neen zeggen tegen een leerling die de goede werkgeest in gevaar brengt. Leg hem uit waarom je je verzet. Stel haar of hem alternatieven voor

VERBONDENHEID

In een hechte groep voelt ieder zich bekwamer

Mensen waar we een band mee hebben, kunnen gemakkelijker op onze medewerking rekenen. We werken liever met en voor mensen waar we iets voor betekenen en die het beste met ons voorhebben. Loyaliteit is een sterke factor voor de inzet van onze leerlingen. Ze zorgt voor een niet-bedreigend, waardierend kader waarin ze zich bekwamer voelen. In zo'n context presteren ze ook beter. Wie leerlingen goed werk wil laten leveren moet dus banden smeden tussen hen onderling en tussen hen en jou.

Sterke ideeën

- Toon je leerlingen goed werk van klasgenoten. Laat de leerlingen daarbij positieve dingen zeggen over elkaars inzet en werk
- Als een leerling je aanspreekt, stop dan wat je bezig bent en luister met aandacht
- Zeg je leerlingen dat je het altijd opneemt voor het onderlinge respect in de klas en voor de goede werksfeer. Vraag je leerlingen je daarbij te willen helpen
- Spreek met je leerlingen over wat hen boeit
- Groet je leerlingen als je ze tegenkomt, in de gang, op de speelplaats, in de straat
- Toon je leerling je interesse voor zijn vooruitgang in andere vakken
- Gun iedere leerling regelmatig je persoonlijke aandacht
- Als je veranderingen merkt in de houding of het gedrag van een leerling, spreek er dan met hem of haar eens over
- Laat leerlingen dingen aan elkaar uitleggen
- Toon je leerlingen je bezorgdheid voor hun gezondheid en hun welbevinden op school en thuis
- Eindig je les met een positieve noot: een grapje, een complimentje
- Lach mee als er iets grappigs gebeurt in je les
- Maak van een vervelende karwei een aangename door de leerlingen toe te laten met anderen samen te werken
- Leg je leerlingen uit hoe ze open, eerlijk kunnen communiceren met elkaar

SPEEL NIET OP VEILIG IN EEN MOEILIJKE KLAS

We hebben de neiging om in een tegendraadse klas onze didactische creativiteit terug te schroeven. We denken dat ze niets uithaalt en vrezen zelfs dat we het met een enthousiasmerende, interactieve aanpak alleen maar erger maken. Helaas verliezen onze lessen hiermee net de ingrediënten die onze leerlingen tot aandacht en inzet kunnen verleiden. En we ontnemen onszelf de vreugde die creatieve werkvormen ons verschaffen. We blijven dus beter in onszelf en onze creativiteit geloven. De checklist hieronder kan je daar bij helpen.

Ook in mijn moeilijke klas blijf ik ...

- ☐ enthousiast spreken over de lesinhoud, mijn vak, de klas, de leerlingen
- ☐ mijn lessen avontuurlijk maken
- ☐ de kennis en vaardigheden van mijn leerlingen uitdagen
- ☐ focussen op wat goed gaat
- ☐ leuke lesplannen smeden
- ☐ weigeren de klas te zien als één vijandig blok
- ☐ er op toezien dat ik nooit de hele klas berisp
- ☐ zeggen dat ik uitkijk naar mooie werkjes als ik een opdracht geef
- ☐ voldoende pluimpjes geven aan wie het goed doet
- ☐ lachen
- ☐ mijn leerlingen kennis laten maken met mijn bijzondere talenten
- ☐ geloven in mezelf
- ☐ geloven in de positieve evolutie van mijn leerlingen
- ☐ babbeltjes slaan met iedere leerling individueel
- ☐ een positieve geest tussen de leerlingen onderling en tussen de leerlingen en mij aanmoedigen
- ☐ mijn onderwijsdromen realiseren

Sterk Starten is een goede strategie

Meer informatie

Op zoek naar meer inspirerende quotes van mentoren en leerkrachten? Neem eens een kijkje op www.sterkstarten.be en laat je inspireren en motiveren.

Geïnteresseerd in het boek? Je kan het makkelijk bestellen bij uitgeverij Acco via www.acco.be/sterkstarten of via een mailtje naar bestelling@acco.be.

Wil je zelf feedback geven? Heb je zelf nog anekdotes of belangrijke tips? Stuur ze naar info@sterkstarten.be en wie weet vindt jouw verhaal wel een plaats op onze blog!

Wat is Sterk Starten?

Wie in het onderwijs begint, krijgt het van bij de start hard te verduren. Het is geen werkterrein waarop je langzaam mag groeien. Om zijn toekomstkansen in de nieuwe school veilig te stellen, moet de beginnende leerkracht zich in de veeleisende werkomgeving staande houden en van bij de start een goede indruk maken op de vele betrokkenen.

Gelukkig beschikt de startende leerkracht hiertoe over een aantal krachtige instrumenten. Dit boek biedt hem inzichten en strategieën om van die instrumenten efficiënte middelen te maken om zijn doel te bereiken. Ze zijn gericht op leerkrachten van het secundair onderwijs en komen van een collega met meer dan 30 jaar ervaring als leerkracht. De schrijver is mentor-coach van zijn school sinds

2005.

Starten in een nieuwe school is als beginnen aan een jungletocht. Iemand die zich daar aan waagt, is sterk gebaat met concrete tips die voortspuiten uit terreinkennis en ervaring. Dit boek is een praktisch overlevingspakket dat focust op veel meer factoren dan de klassieke startbrochure. Het staat aan de zijde van de starter en kijkt met hem naar de vele elementen die hem kunnen maken of kraken.

In dit overlevingspakket zitten 11 gereedschappen, elk met een bijhorende gebruiksaanwijzing. De survivaalkit toont de gebruiker hoe hij krediet kan verwerven en behouden op zijn nieuwe school. Het wil hem vervullen met zelfvertrouwen en zin om er in zijn

boeiende onderwijsopdracht tegenaan te blijven gaan.

Deze survivaalkit is een handig gereedschap en dat niet alleen voor wie in een nieuwe school van start gaat. Mentoren en directeurs kunnen hem inzetten bij de begeleiding van hun starters. Studenten in de lerarenopleiding vinden er in een notendop de vele facetten van hun toekomstige job en inzichten voor hun klasmanagement, voor hun relatie met hun toekomstige directeurs, collega's en ouders en voor de beheersing van werkdruk en conflicten. De meer ervaren collega's ontdekken er nieuwe ideeën en mogelijkheden in. Voor hen wil deze survivaalkit een revival kit zijn.

Recensies

Joke Scheerlinck, docente en opleidingscoördinator CVO Elishout:

“Het leest heel vlot en je merkt duidelijk dat het geschreven is door iemand die enorm begaan is met beginnende leerkrachten, dit ondersteunt de echtheid van het boek nog meer! (...) Ik denk dat dit boek zeker een verplicht basishandboek zou moeten worden binnen de opleiding voor alle starters”.

Katrien De Maegd, opleidingshoofd lerarenopleiding BaSO, HUB Brussel:

“Een zeer helder, helpend, positief verhaal. Ik ben ervan overtuigd dat dit startende leerkrachten de kracht geeft om het in die eerste maanden vol te houden en het biedt hen veel vertrouwen.”

Joep Gorinsek, docent HUBrussel:

“Iedere ervaren leerkracht, directie, inspectie, lerarenopleider zal dit boek zien als een waardevolle bijdrage, het opvullen van een leemte en een aanrader voor beginnende leerkrachten.”

Recensies

Marleen Borzée, docent KHLeuven, opleidingsverantwoordelijke voor het postgraduaat mentorschap, stagementor in de academische lerarenopleiding van de KULeuven, coach en professionele trainer:

“Knap werk: degelijk, creatief, ervaringsgericht, concreet, praktisch, handig... Naar mijn aanvoelen is de inhoud ook prima bruikbaar voor leerkrachten basisonderwijs, ook door vlotte schrijfstijl en persoonsgerichte aanmoedigende aanspreking. Ik zal het mijn studenten en mentoren alvast adviseren.”

BOCO, scholengroep Brussel, Marc Maes

“Dit is een handige gids, zeker ook omdat hij veel goede raad koppelt aan heel wat praktijkverhalen die een beginnende leraar zeker zal herkennen en die hem dus kunnen helpen om de draad niet kwijt te raken. Verder bevat het boek een hele reeks nuttige links naar onderwijsadviezen; www.sterkstarten.be kan u al een idee geven van enkele “gereedschappen” die starters kunnen helpen. Een suggestie voor de scholen en mentoren: schenk of leen dit boekje aan nieuwkomers naast de klassieke vademeca”.

Contact

Johan Dehandschutter -
info@sterkstarten.be

Isabelle François -
uitgever onderwijskunde -
isabelle.francois@acco.be

Uitgeverij ACCO -
uitgeverij@acco.be

Blijde Inkomststraat 22
3000 Leuven
België

